

לְשֵׁם לְעוֹלָמִים. כִּי־נָהָה שֶׁהָיָה שָׁם, דוֹמָה בְּעֵינָיו כְּמוֹ שׁוֹק שֶׁל רוֹכְלִים, שֶׁכָּל הַרְיחוֹת שֶׁל עוֹלָמוֹת טוֹבִים נִמְצָאִים שָׁם.

אֲךָ כָּאן, וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם, שֶׁהוּא שׁוֹק שֶׁל בּוֹרְסָקִים, לֹא מְאֻסְתִּים וְלֹא גְעֻלְתִּים, וְלָמָּה? לְכַלְתָּם. בְּשִׁבְלֵי כְּלָתָם, שֶׁאֲנִי אוֹהֵב אוֹתָהּ, שֶׁהִיא אֲהוּבָת נִפְשִׁי, שְׁשׂוּרָה שָׁם, וְדוֹמָה עָלַי כְּמוֹ כָּל הַרְיחוֹת הַטּוֹבִים שֶׁל הָעוֹלָם מִשׁוּם אוֹתָהּ הַפְּלָה שֶׁבְּתוֹכָם. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, אֵלּוּ לֹא בָּאנוּ לְכָאן אֶלָּא לְשִׁמְעַת אֵת זֶה - דִּי לִי.

פְּתַח וְאָמַר, (מלאכי א) בֶּן יִכְבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו. בֶּן יִכְבֵּד אָב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ) כְּבֹד אֵת אָבִיךָ וְאֵת אִמְךָ, וּפְרָשִׁינָהּ, בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֵּהּ וּבְכָל. זֶה בְּחִיּוֹ שֶׁהִתְחַיֵּב בּוֹ. אַחַר שְׁמַת, אִם תֹּאמַר הֲרִי הוּא פְּטוּר מִמֶּנּוּ - לֹא כֵן. שֶׁאֵף עַל גַּב שְׁמַת, הִתְחַיֵּב בְּכַבּוּדוֹ יוֹתֵר, שֶׁכְּתוּב כְּבֹד אֵת אָבִיךָ. שֶׁאִם אוֹתוֹ הֵבֵן הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ עֲקֻשָּׁת, וְדָאִי שֶׁהוּא מְבַזֶּה אֵת אָבִיו, וְדָאִי שְׁעוֹשֶׂה לוֹ קְלוֹן.

וְאִם אוֹתוֹ הֵבֵן הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וּמִתְקַן אֵת מַעֲשָׂיו, וְדָאִי שֶׁזֶּה מְכַבֵּד אֵת אָבִיו, מְכַבֵּד אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם אֶצֶל בְּנֵי אָדָם, מְכַבֵּד אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלָיו וּמוֹשִׁיב אוֹתוֹ בְּכֹסָא כְּבוֹדוֹ. וְדָאִי בֶּן יִכְבֵּד אָב.

כְּמוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר שֶׁמְכַבֵּד אֵת אָבִיו בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, עֲכָשׁוּ מִתְרַבֶּה כְּבוֹדוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְאוֹתוֹ הָעוֹלָם יוֹתֵר אֲשֶׁר בְּחִיּוֹ. שֶׁזֶּכֶה לְבָנִים קְדוֹשִׁים וְלִגְזַעִים קְדוֹשִׁים. אֲשֶׁרֵי הַצְּדִיקִים שְׁזוֹכִים לְבָנִים קְדוֹשִׁים, לִגְזַעִים קְדוֹשִׁים.

דְּבוֹרְסָקִי, אִי לֹא הָיוֹת הִיא תַּמָּן, לֹא עָיִל בָּהּ לְעֹלָמִין. כִּי־נָהָה תַּמָּן, דְּמִי בְּעֵינָיו כְּשׁוֹקָא דְרוֹכְלֵי, דְּכָל רִיחִין דְּעֹלָמִין טְבִין אֲשֶׁתְּכַחוּ תַּמָּן.

אוֹף הָכָא, וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם, דְּאִיהוּ שׁוֹקָא דְּבוֹרְסָקִי, לֹא מְאֻסְתִּים וְלֹא גְעֻלְתִּים. וְאִמְאִי. לְכַלְתָּם. בְּגִין כְּלָתָם, דְּאִנָּא רְחִימָנָא לָהּ, דְּאִיהִי רְחִימָתָא דְּנִפְשָׁאִי, דְּשְׂרִיא תַּמָּן, וְדְמִי עָלַי כְּכָל רִיחִין טְבָאן דְּעֹלָמָא, בְּגִין הִיא כְּלָה דְּבַגְוִייהוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, אֵלּוּ לֹא אֲתִינָא הָכָא, אֶלָּא לְמִשְׁמַע מְלָה דָא דִּי.

פְּתַח וְאָמַר, (מלאכי א) בֶּן יִכְבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו. בֶּן יִכְבֵּד אָב, כְּמוֹהָ דְּאֵת אָמַר (שמות כ) כְּבֹד אֵת אָבִיךָ וְאֵת אִמְךָ, וְאוֹקְמוּהָ, בְּמִיכְלָא וּמִשְׁתֵּינָא וּבְכָלָא. הִיא בְּחִיּוֹ דְּאֵתְחַיֵּב בִּיהָ. בְּתֵר דְּמִית, אִי תִימָא הָא פְּטוּר מִנִּיהָ הוּא, לֹא הֵכִי. דְּאֵף עַל גַּב דְּמִית, אֵתְחַיֵּב בִּיקְרִיָּה יִתִּיר, דְּכְתִיב כְּבֹד אֵת אָבִיךָ. דְּאִי הִהוּא בְּרָא אֲזִיל בְּאַרְחַת תְּקֵלָא, וְדָאִי מְבַזֶּה לְאָבוּי הוּא, וְדָאִי עֶבֶד לִיהָ קְלָנָא.

וְאִי הִהוּא בְּרָא אֲזִיל בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, וְתִקִּין עוֹבְדוּי, וְדָאִי דָא אוֹקִיר לְאָבוּי, אוֹקִיר לִיהָ בְּהִיא עֹלָמָא גַּבִּי בְּנֵי נֶשְׁאָא, אוֹקִיר לִיהָ בְּהִיא עֹלָמָא, גַּבִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִּים עָלֶיהָ, וְאוֹתִיב לִיהָ בְּכוֹרְסִיָּא דִּיקְרִיָּה. וְדָאִי בֶּן יִכְבֵּד אָב.

בְּגוֹן רַבִּי אֶלְעָזָר, דְּאִיהוּ אוֹקִיר לִיהָ לְאָבוּי בְּהִיא עֹלָמָא, וּבְהִיא עֹלָמָא הַשְּׁתָּא אֲסֻגֵי שְׁבַחָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּתֵרִין עֹלָמִין, בְּהִיא עֹלָמָא, וּבְהִיא עֹלָמָא יִתִּיר מְחִיּוּי. דְּזָכָה לְבָנִין קְדִישִׁין, וְלִגְזַעִין קְדִישִׁין. זְכָאִין אִינוּן צְדִיקָיָא, דְּזְכָאִין לְבָנִין קְדִישִׁין, לִגְזַעִין קְדִישִׁין. עָלִייהוּ אֲתִקְרִי, (ישעיה סא) כָּל רְאִיָּהֶם